MADEN-İŞ

BİRLİKTEN KUVVET DOĞAR

TÜRKİYE MADEN İŞ SENDİKASI YAYIN ORGANI, 15 GÜNDE BİR ÇIKAR

1 Nisan 1969

Emekçi Halka Hücum Tasarıları

Ne oluyor? İktidar bu yeni kanun tasarılariyle ne yapmak istiyor? Seçim öncesi, sandıktan çıkabilme paniği içinde Anayasaya, işçiye, emekçiye, yoksul halka karşı olmanın tasarılarını düzenliyor. Emekçi sınıfların uyanışını engellemek istiyor. Çünkü sanıyor ki yaratılacak baskı, terör, faşst düzen halka karşı olanların iktidarını sürdürecektir. İktidarı, uyanan emekçi sınıflara karşı kaybetmekten korkanlar telaş içinde ne yaptıklarını bilmez dönemler yaşarlar. Ve bu dönemlerin sonu iktidardan aşağı paldır küldür yuvarlanmaktır.

Anayasa Nizamını Koruma Kanunu deniyor. Hangi nizam? Hangi düzen? Var olan bir nizamsızlık, düzensizlik, o korunmak isteniyor gerçekte. İşçi, hakkını almak üzere işgalli grevler yapıyor, ama neden yapıyor?

İşçi haklarını düzenleyen kanunlar tam ve eksiksiz uygulanmıyor. Örneğin işveren, «sarı sendika» kurduruyor. Sarı sendika diyor ki, toplu sözleşmeye ben oturacağım. İşveren de, hanginiz çoğunluğu temsil ederseniz ben onunla otururum sözleşme masasına. Halbuki, sarı sendika düzmece imzalardan ibaretir. Bunun üzerine işçi -elinde başka çaresi yok,- birçok kereler mahkemelere başvuruyor. Hakim diyor ki, benim elimde, bölge çalışma müdürlüklerinden verilmiş belge var, ben ona bakarım, o belge doğrudur. Bundan dolayı işçi, çaresizlik içinde kalarak, greve ve işgallere kalkışıyor. Eee, şimdi nizam korunacak... Bu nizamı mı koruyacağız? Yani haksızlığa, hileye pirim veren bir şekli mi koruyacağız? Toplum polisini bunun içn mi işçinin üzerine saldırtacağız? İnsaflı olalım. Nizamı koruyacağız ama, haklı nizamı koruyacağız.

Emekçi sınıfların devlette ağırlığının koymasını önlemekten başka birşey değildir bu tasarılar.

Tasarı maddelerinden birini uyguluyalım; fabrika patronları işçiyi boğaz tokluğuna çalıştıracak sırtüstü yatarken milyonlar kazanacak. Karısı sinirlerini dinlendirmeye Avrupaya gidecek, oğlu kazara sınıfını geçerse ona bir mercedes hediye edecek. Metreslerine kat tutup döşeyecek. Sırtından geçindiği işçi ise partallarla aç sefil yaşayacak. Çocuğunu okutamayacak. Düzen buyken işçi hakkını aramak, nedenini sormak isteyecek «işveren hakkımı yiyor» diyecek ve ümüğüne biniverecekler.

— Sen toplumun muhtelif sınıf ve zümrelerinden biri olan fabrika sahibini nasıl kötülersin» deyip sallayıverecekler beş seneyi işçi beş yıl içerde yatarken, Anayasa korunmuş olacak, nizam, karaborsacılar, tefeciler, vurguncu milyonerler, işçi sömüren patronlar, köylünün sırtına binmiş toprak ağaları, namussuz bir düzen korunmuş olacak. Sonra yalnız kendi sesini duyurmak için TRT tasarısı çıkaracak Radyoyu «sömürenin sesi» Radyosu haline getirmek için bilmem hangi köyde hangi kahvede radyo dinleyen işçinin köylünün uyanmasını önlemek için.

Üniversite kanunu çıkaracak Profesörleri, kendine bağlamak için, özel yüksek okullar çoğalsında yoksul çocukları okumaması için, Orman Kanunu çıkaracak, ulusun ormanlarını talan etirmek için.

Avukatlık, Savcılık Kanunu çıkaracak, hakkı, hukuku yok etmek için.

Sendika özgürlüğünü kısıtlamak istiyorlar. İşçi hakkını arayan gerçek sendikaları yok etmek için.

Seçim Kanunu çıkaracak bir başına seçilmesi için.

Bütün bu kanunları çıkarmak isterse canı çıkacak, emekçi halk, işçiler, köylüler, Anayasa istemediği için.

Özgür Sendikacılığa Son Verilmek İsteniyor

KEMAL SÜLKER

İktidar ve iktidardan yana olan Türk-İş Konfederasyonu, işveren sendikaları konfederasyonu ile ortaklaşa toplantılar yaparak özgür sendikacılığı boğmayı tasarlamışlardır. Bu nedenle de içinden çok başka çevrelerin fikirlerine yatkın kişilere Sendikalar Kanunu'nu değiştirme amacı güden bir tasarı hazırlamışlardır. Bu tasarı, beş-altı yıllık bir geçmişi olan 274 sayılı yasanın gûya eksikliklerini, boşluklarını gidermek amacı gütmektedir; gûya işçilere yeni haklar getirecektir...

Bu iyi niyetli nedenler, tasarı incelendiği vakit hemen ard düşüncelerde neler gizlendiğini bir bir açığa vurmaktadır. Çünkü daha 1. maddede hemen, apaçık Anayasa ile yüzde yüz aykırılık gösteren bir istek yer almaktadır:

Sendika birlikleri kurulması yasaklanmalıdır.

Çünkü, sendikalar, illerde veya bölgelerde mahallî sorunları, giderek tüm işçilerin eğilimleri, arzularını, protestolarını dile getirmek için birleşebilirler, zamanında çok da etkin olmuşlardır. Bu yola gitmeye yine hazırdırlar ve Türk-İş'in, yâni işverenlerin takdirini kazanan, iktidarın övgüsüne mazhar olan, gelir kaynağı dışa bağlı bir kuruluşun eylemlerine cephe alabilecek yeni girişimlere gebedir günler.. Kanunu değiştirmek istiyenler, tasarılarında, Anayasada yer alan «çalışanlar ve işverenler, önceden izin almaksızın sendikalar ve **sendika birlikleri kurma,** bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten ayrılma hakkına sahiptirler» ilkesini yok edici bir yola gitmişler ve «birlik kurma» hakkını tasarılarına almamışlardır. Mevcut hükme de (Md. 9/2) yer vermemişlerdir.

Sendikalar kanununa göre (Md. 6) her üye, istediği zaman, üyesi bulunduğu meslekî teşekkülden çekilebilir. Çekilme yazı ile olur. İşveren emellerini öncelikle gözeten ve işçi haklarını rahatça ayaklar altına alabilen sendikalar vardır. İşçiler, bilinçlenince, gerçekleri anlamaya başlayınca bu sendikadan istifaya başlamışlardır. Ancak bu sarı örgütler işçiyi, sağmal inekler gibi sağmak amacı ile «istifa»ları geciktirmek, hükümsüz bırakmak için türlü yollara başvurmuşlardır. Ama mahkemeler bu ard niyetli tutumlara zaman zaman dur diyebilmiştir. Bu kez, tadil tasarısında işçilerin istediği zaman, üyesi bulunduğu mesleki teşekkülden ayrılmasını -yani kendi örgütlerinin foyaları açığa çıkınca üye kaybetmelerini önlemek, geciktirmek, güçlük çıkarmak için noter aracılığıyla yapması şartını getirmektedirler. Bu da işçiye hem masraf yükleyecek, hem de zaman ve ücret kaybettirecektir. Hatta Noter aracılığıyla istifa müessesesini getirmekle istifayı imkânsız değilse bile pek güç hale sokacaklardır. Çünkü Noter iş saatlerinde açıktırlar. İşçi, notere gitmek için işverenden izin alacaktır. Bunu sağlayamazsa Notere gidemiyecektir. İşveren notere ne maksatla gideceğini önceden sarı sendikalar aracılığıyla öğrenebileceği için istifa güçleşecektir. Üstelik bu istifa için de işçi para ödeyecektir.

Oysa bu yol, istifa etme özgürlüğünü yok edecek, işçiye para külfeti yükleyecek, ayrıca zorluklar çıkaracaktır. İşçi yazılı istifa yapmamaktan alakonarak hem demokratik bir ilke yok edilecek, hem de Medenî kanunda, Cemiyetler Kanununda yer almış daha önceki ilkeler bir kenara itilecektir.

Sonra tasarıda 9. madde olarak değişiklik isterlerken işkolu sendikası olabilmek için, o işkolunda kurulu işçinin en az üçte birini üye yapmış bulunma şartını getirmektedirler. Böylece dünyanın hiç bir yerinde bulunmayan bir «şart» hem Anayasa ilkesi yok edilecek, hem de kendi dişlerine uygun örgütlerin devamı sağlanacak ve Türk sendikacılığı iktidarın güdümü, deneti ve emri altında bağımlı, göstermelik kuruluşlar derecesine düşürülecek! Bir örgüt geniş bir amaç için kurulur ve bu amacın zaman içinde, yavaş yavaş gerçekleştirir. Bir anda 100.000 işçinin çalıştığı bir işkolundaki 33 bin işçiyi üye yapmak mümkün bulunmadığından, 100 kişiylede olsa, amacı 100.000 işçiyi üye yazmak olan bir örgüt elbette kurulabilir ve kurulmalıdır. Bu örgütün çalışmaları 100.000 işçinin 25,30 binini bir kaç yılda etkileyebilir ve sendika gelişebilir. Bu yolda çok örnekler vardır. Şimdi «işkolu sendikası» olabilmek için önceden böyle ağır bir «şart» koşmak, iktidara muhalif sendikaları çökertmek, fiilen yok etmek anlamı taşımaktadır. Hiç bir örgütün kuruluşu anında, yâni hükmî şahsiyet kazandığı anda, kendisinden asgarî koşullar dışında bir nitelik istenemez. Siyasî partiler için de bu böyledir. Buna rağmen sendikalar için yepyeni ve faşizan özgürlüğü ortadan kaldıran bir zorunluluğu amaç bilmek, iktidara yatkın sendikaların tekelini ilân etmekten öte bir anlam taşımaz sanırız.

Tasarıyı getirenlerin, işçinin bilinçlenmesini önlemek istedikleri ve bugünkü sömürü düzeninin şikâyetçi olduğu yayın faaliyetlerine son vermek amacına yöneldikleri tekliflerinin 14. maddesinin (i) fıkrasındaki iki kelimelik **atlama** ile pek açık anlaşılmaktadır. Meslekî teşekküllerin tüzel kişi olarak genel hükümlere göre sahip oldukları yetkilerden başka ne gibi faaliyetlerde bulunabileceklerini sıralayan 14. maddede değişiklikler getirirlerken (i) fıkrasından **kütüphane, basımevi ve benzeri kültürel tesisler kurmak** bölümünü çıkarmışlardır.

Daha feci, tasarı, Türk-İş konfederasyonunu, kendisine üye olsun, olmasın, bütün işçi örgütlerini denetleme ve yöneticilerinin ücretlerini tayin etmek hakkını getirmektir. Bilindiği gibi konfederasyonlar, sendikaların, federasyonların veya birliklerin kendi genel kurullarında aldıkları kurma veya katılma kararı ile kurulur ve güçlenirler. Sadece **kendi üyeleri adına** iş yapar ve teklifde bulunur, çalışmalarını düzenlerler. Bir **memlekette bir tek işçi konfederasyonunun bulunması da asla zorunlu değildir,** böyle bir zorunluluk ancak totaliter rejimler için söz konusudur. Üstelik bir konfederasyona, kendisini beğenmediği için üye olmayan, ya da beğenmediği için ayrı bir hükmî şahsiyet meydana getiren bir başka konfederasyonu denetleme, işlerine karışma, hesaplarını, kitaplarını kontrol etme, profesyonel yöneticilerinin, uzman, memur ve görevlilerinin ücretini tayin etme hakkını tanımak, sadece bu tasarıda görülebilecek bir acaipliktir ve herhalde dünyada eşi, menendi de yoktur.

Tasarı mahkemede hem davalı, hem davacı adına aynı kişinin avukatlık yapmak, savunmada veya suçlamada bulunmak, iki tarafın da dosyalarını ve belgelerini incelemek hakkını getiriyor! Her halde bu garabete hukuk adına şaşmışınızdır! Böyle rezalet olmaz, diye feryadı basanlarınız olmuştur. Evet tasarı böyle bir hüküm getiriyor ve iktidardan yana olan ve bugün için üyesi bulunan Türk - İş Konfederasyonuna ; ona karşı olarak kurulan ve ilkeleriyle, eylemiyle, amacıyla bu karşıtlığını ilân etmiş bulunan DİSK veya başka bir konfederasyonun bilânço ve raporlarını göndermesini amaç biliyor.. Bir hükmî şahsın kendisine üye olmayan bir başka hükmî şahsı denetlemesi, ona kendi çalışma, harcama ve para ayırma biçimlerindeki iç işlerini açıklama zorunda bırakılması için hiç bir kanunî gerekçe olamaz, bu yolda hiç bir örnek ve hiç bir hukuk ilkesi gösterilemez. Yalnız, bu tasarı açıklar :

İktidarla işbirliği halindeki örgüt ve kişiler, çalışma hayatında Türk-İş Diktasını kurmak, işçilerin Anayasadan gelen bütün haklarını ellerinden almak istiyorlar, böylece çalışma hayatında fiilen faşizm kanlı ellerinin her işe hükmetmesini öngörüyorlar. Bunu yapsınlar ki, kendi bilinçlerine sahip olmaya başlayan işçi sınıfının uyanışını durdursunlar ve komprador burjuvazinin, toprak ağalarının ve dışa bağlı bürokratların egemenliğini, bozuk sömürü düzenini devam ettirsinler... Ama, nafile!

Çalışma hayatına da, memlekete de faşizmi getiremiyeceklerdir! 30. madde ile hükme bağlamak istedikleri Türk-İş'e baş eğmeyen örgütlerin yöneticilerini Türk-İş'in işten el çektirmesi böylece çalışma hayatında Türkiye gerçeklerine aykırı bir sendikacılık oyununun perdelenmesi hem mümkün olamıyacaktır. Kaldı ki bu yola oy çoğunluğuna güvenilerek gidilse bile bu yolun neleri davet edeceği, kaç ay, ya da kaç yıl ayakta durabileceği bilinmez.... Sosyal olayların henüz keşfedilmemiş kendi iç kuralları vardır ki, bunlar mutlaka hükümlerini icra ederler..

Bu tasarının tek faydası şu olmuştur:

Parlementoda oy çoğunluğuna güvenen ve memleketi Anayasa dışı kanunlarla çıkmaza sürüklemek isteyenler niyetlerini açığa vurmuşlardır. Muhalefetsiz, devrimci özünden arınmış, uydulanmış, sömürü düzeninin devamında çıkar bulmuş kişilerin -az da olsalar- var oldukları açığa çıkmıştır. Kendilerini «demokratik kurallar içinde» diktatör ilân etmeye ve astığı astık, kestiği kestik duruma getirmeye hazır bir kaç kişinin bulunduğu bu kişilerin aşağılık duygusu ille varlık nedenlerini yok edecek bir cinnete varan hırslarının azgınlaştığı anlaşılmıştır. Bu tasarıyı hazırlatanlarla Bakırköy akılhastahanesinde «kâinatı ben yaratım. benim hükmümle amel ederler» diyenler arasında çok sıkı bir benzerlik vardır. Parlamento, hukuk felsefesi, Anayasa Mahkemesi ve bilinçli kamuoyu böyle bir mecnunâne teşebbüsü gerçekleştiremez, gerçekleştiremiyecektir.

PROFİLODA GREV KARARI ALINDI

Profilo işçileri grev kararı aldılar.

Şişlide kurulu 1200 işçinin çalıştığı işyerinde toplu iş sözleşmesi aksamıştır ve konu uzlaştırma kuruluna gitmiştir.

Neticede, uzlaştırma kurulu kararını vermiştir.

Sendikamız uzlaştırma kurulu kararını 21 Mart 1969 günü düzenlediği toplantıda üyelere açıklamıştır.

Binin üzerinde üyenin katıldığı bu toplantıda üyeler uzlaştırma kurulu kararına oy birliği ile hayır demişlerdir.

Bölge Temsilcisi Hüseyin Ekinci'nin yönettiği toplantıda uzlaştırma kurulu kararını genel başkan vekili Şinasi KAYA açıklamıştır.

Sendikamız bu işyerinde uygulanmak üzere Grev kararı almış ve işverene bildirmiştir.

TIP FAKÜLTESİ BİOKİMYA ENSTİTÜSÜNÜN AÇIKLAMASI :

"Beş kişilik bir işçi ailesinin günde 23 liralık gıda alması lâzımdır„

Çalışma Bakanlığı ile işçi ve işveren temsilcilerinin ortaklaşa yürütmekte oldukları Türkiye çapında bir asgari ücret tesbiti yolundaki komisyon çalışmalarına esas olmak üzere, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Biokimya Enstitüsü tarafından bir rapor hazırlanmış ve 5 nüfuslu bir işçi ailesinin günde 23 lira 15 kuruş tutarında asgari gıda alması gerektiği bildirilmiştir.

Asgarî ücret komisyonu tarafından bu konuda yapılan müracaat, üzerine Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Biokimya Enstitüsünce bir rapor hazırlanmıştır. Raporda, 5 kişilik bir işçi ailesi için asgarî yiyecek miktarları ile bu yiyeceklerin fiyatları üzerinden parası tesbit edilmiştir. Rapora göre, 5 nüfuslu bir işçi ailesinin **720 grem et, 95 gram baklagiller, 2100 gram süt, 4 yumurta, 120 gram peynir, 85 gram tereyağ** yemesi gerekmektedir.

Bu durumda, işçi ailesi günlük gıdasını alabilmiş olacaktır. Bunun için bugünkü fiyatlara göre, 23 lira 15 kuruş ödenmesi gerekmektedir. Raporda, bu konuda şöyle denilmiştir.

—"Bu miktar yiyeceğin bugünkü ortalama fiyatlara göre, satın alınabilmesi için işçinin 23 lira 15 kuruş harcaması gerekmekte, yakıt ve hazırlama masrafları da hesaba katılacak olursa yüzde 10 fazlasiyle 25 lira 50 kuruşa ulaşılmaktadır.

Raporda, bugünkü durumada temas edilmiş, Türkiye'de yiyecek maddelerinin pahalı işçi ücretlerinin ise düşük olduğu kaydedilmiş, "İşçi ile işçi ailesi fertlerinin beslenme durumları tehlikeli denebilecek bir düzeye girmiş ve kötü beslenme şartlarının hazırladığı ortamda intanî ve organik hastalıklar hızla arttığı için işçi sağlığının korunması son derece masraflı bir hal almıştır". denilmiştir.

Türk işçisinin üzeri sabah akşam hırsız gibi aranıyor

Türk işçisinin üzeri Anayasanın 15. maddesine aykırı olarak sabah - akşam bir hırsız gibi aranmakta ve aratılmaktadır.

Bütün işyerleri tarafından Anayasa'ya aykırı olan işyerleri iç yönetmeliklerinin uygulanmakta ve işçilerin üzeri hırsız gibi aranmaktadır.

«Anayasamızın 15. maddesi aynen: (Kanunun açıkça gösterdiği hallerde, usulüne göre verilmiş hakim kararı olmadıkça, kamu düzeninin gerektirdiği hallerde de, kanunla yetkili kılınan merciin emri bulunmadıkça kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamaz) demektedir.

Anayasamızın bu açık ve seçik hükmüne rağmen, Bugün Türkiye'de işçilerin üzeri işverenler tarafından aranmakta veya aratılmaktadır. AP. İktidarı oylarını aldığı fukara halkımıza sırtını çevirmiş, sırf patronların hak ve menfaatlerini savunan bir parti olduğunu ortaya koymuştur.

köylü işgalleri

İşçilerimizin artan hayat pahalılığı karşısında mütevazi istekleri, işverenden yana bir politika ile reddedilmiş, işçilerimiz grevlere itilmiş ve grev hakkı, Anayasaya aykırı lokavtlarla önlenmek istenmiştir. Üniversiteler arasında ayırım yapılmış, asistanların sorunları yüzüstü bırakılmış, gençliğin eğitim ve sosyal problemleri üzerine eğilinmemiştir. Tüm emekçi halkımız, gittikçe ağırlaşan geçim zorluklarıyla başbaşa bırakılmış, devletin bu dönemdeki dış borçları görülmemiş bir şekilde yükselmiş ve ülkemizi daha da bağımlı hale sokmuştur. (.) Adana, Konya, Elmalı ve Polatlı olaylarından sonra, son günlerde Torbalı'nın Atalan ve Göllüce köylerinde meydana gelen olaylar da, Anayasanın toprak reformunu emreden hükümlerinin tavsatılmasının sonuçları olarak ortaya çıkmıştır. Fukara köylümüz, Anayasanın kendisine tanıdığı haklara sahip çıkarak, toprak reformunun uygulanmasını istemektedir. Yıllardır köylüyü sömüren, ezen, toprağından kovan büyük toprak ağaları sadece kendi topraklarını değil, binlerce dönüm hazine topraklarını da kanunsuz olarak tasarruf etmektedirler. Köylüleri devlet topraklarından kovmakta, gerektiğinde, bu kanunsuz hareketleri için hükümet kuvvetlerinide yardıma çağırmaktadırlar. Ağaların yıllardır kanunsuz olarak hazine topraklarını işgal etmeleri himaye ve teşvik görürken, topraksız köylülerin yaşama özlemi ile bir karış toprağı sürme teşebbüslerinin devlet kuvvetleriyle önlenmesi, hazin bir tecellidir. Anayasa önünde, köylülerin yaşamak için hazine topraklarını sürmesi 'işgal' olarak nitelendirilemez; asıl, ağaların hazine topraklarına kanunsuz olarak sahip çıkmaları, gerçek anlamda bir işgaldir. Toprak reformunu yapmamak için 'Türkiye'de dağıtılacak toprak yok' diyenler, yüzleri kara çıkmaktan çekinmezlerse, bu sözleri gidip Atalan ve Göllüce köylülerine ve de büyük toprak ağalarının toprak üzerinde ecir hayatı süren milyonlarca köylü vatandaşımıza tekrarlasınlar (..) Türkiye'de toprak reformu mutlaka gerçekleşecektir. Topraksız ve az topraklı yoksul köylülerimiz, işledikleri toprağa mutlaka kavuşacaklardır. (..) Sahte reform sloganlarıyla halkı avutma çabaları da bir sonuç vermiyecektir. Türkiye'nin kurtuluşu, emekçi halkımızın Anayasa'daki haklarına sahip çıkarak devlet yönetimine ağırlığını koymasiyle mümkündür.

Karadeniz Ereğlisinde Erdemir İşçisine yapılan haksızlık ilerde bir takım patlamalara yol açarsa sorumlusu iktidardır.

Karadeniz Ereğlisinde kurulu Erdemir'e ait 4000'e yakın işçinin çalıştığı fabrikada toplu iş sözleşmesini yapacak Sendikanın tesbitinde kanunlar yine açıkca çiğnenmiştir. Çağrının şartlarına uyulmadan ve esaslı bir tetkikat yapılmadan yetki oradan mahalli bir Sendikaya verilmiştir.

Mahalli Sendikanın yaptığı çağrı 18/2/1969 tarihinde yapılmış fakat toplu iş sözleşmesi 18/4/1969 tarihinde sona ereceğinden 18/4/1969 tarihinden sonra çağrının GEÇERLİ OLACAĞI ilân edilmiştir.

Hal böyleyken Zonguldak Bölge Çalışma Müdürlüğü çağrıyı yapanların kasıtlarının hilafına geçerli olmadığı 18/2/969 tarihine göre, durumun tesbitine gitmiştir.

Fakat bu zamansız ve haksız tetkikatı gereği gibi yani Kanunun aradığı şekilde yapmamıştır. Daha evvel emsal işte bir aylık tetkikat yapan aynı Zonguldak Bölge Çalışma Müdürlüğü bu sefer tetkikatını bir günde yapmıştır. Yani tetkikat yapmamıştır.

Bölge Çalışma Müdürlüğü, işyerinde kimsenin çalıştığına dair liste almadan daha doğrusu işyerinde kimlerin çalıştığını bilmeden tarafların verdikleri listede isimleri olanların işyerinde çalışıp çalışmadıklarını tesbit etmeden karakuşi bir şekilde Mahalli Sendikaya yetki vermiştir.

Kanuna Temyiz Mahkemesinin; İstanbuldaki iş mahkemelerinin ve hatta bundan evvelki emsal işlerde kendi tatbikatına aykırı şekilde verilen bu yetki kararına yapılan itirazı Karadeniz Ereğlisi İş Hakimlerinin istinkâf etmeleri üzerine görevlendirilen Hakim kabul etmiyerek Bölgenin kararını onaylamıştır. Bu karar karşısında, Sendikamız aynı hakimden kararını yeniden gözden geçirmesi için tavzih talebinde bulunmuştur. Aradan bir hafta geçmesine rağmen halâ verilen kararın gerekcesi ve tavzih talebine ait karar Sendikamıza tebliğ edilmemiştir.

Mahalli bir sendikanın işyerinde yetki alsa bile hak alamıyacağını gayet iyi bilen Ereğli İşçisi bu karar karşısında infial halinde fakat şimdilik sessiz bir bekleyiş içindedir.

Otosan İşçileri

Size izlenimlerini, düşlerimi anlatmaktan başka ne yapabilirim ki!.. Yalnızım..!

Her gün sabahın 6,5 - 7,5 saatinde pırıl pırıl, ışıl ışıl tertemiz beyinler, dinlenen vücutlar...

İşte bu saatlerde pırıl pırıl, ışıl ışıl olan kişiler, günaydın, merhabalar efendim, nasılsınız efendim, sabah şerifleriniz hayırlı olsun efendim. Teşekkür ederim, sizinde..

Neşelenen, gülen konuşan samimi yüzlerle Otosan Fabrikasına gitmek için servis arabasına binmek istiyenler var ortada. Nihayet arabaya binilip yola devam ediliyor. Herkesin elinde bir gazete, o ona bakıyor acaba hangi gazete, öbürü ona bakıyor acaba hangi gazete. Sonra evirilip çeviriliyor, iki dakika gazeteler altüst oluyor. Bıkınlık veriyor. Az sonra sabredemeyip taşıyor birisi, çünkü o gazeteyi can sıkıntısından okumuştu. Herkes yanındaki arkadaşına bir şeyler sormak istiyor. Fakat artıkyolun yarısına gelinmişti. Bu sefer daha çok sıkılmalar, dada çok oflamalar...

— Birisi yahu bu günde iş yapılır mı be, ulan şu Otosan fabrikasında çalışmak olmasa ne iyi olur.

Öbürü ise,

— Ne yapalım ya,

Önceki:

— Ne bileyim be yahu, bende bunun için düşünüyorum.

Yine önceki az sonra,

— Şey be yahu, bizim şu sendikalar ne oldu?

— Hangi sendikalar?

— Yahu şu be, ya hu şu be; hani şu bizim hakkımızı arayacak olan sendikalar

Yine öbürü cevap veriyo

— o sendikalar da neymiş?

— yahu anlayıver işte. Çelik-İş'le, Otomobil-İş sendikası

— e ne varmış yani?

Bu sefer oradan başka birisi; ne olacak, ben bu akşam muska niyetine suyun içersine sendikaları koyup içtim. Eh içmek benden, şifa Allahtan. Yine oradan başka birisi, başka birisi derken konuşma başlangıcından karışıyor. Birbirine giriyor. Fakat bu sefer fabrikaya gelinmiş olunuyor. Ne yazıkki arabadaki hava, sabahki ışıklar görülmüyor. Fabrikanın önü ve içi sisli «sabah olmayacakmış gibi» karanlıkla kaplı her taraf. Sanki masum insanlar ceza evine girercesine, herkes küskün, herkes neşesini kaybetmiş bir vaziyette. Az önce konuşan Münakaşa yapan «sömürülen işçiler» arabadan inip, birbirlerinden ayrılıyorlar. Çünkü topluluk halinde gezmek yasak.

Giriş kartı olanlar içeriye giriyor. Kartını kaybeden veya unutan, ister yağmurda, ister karda, isterse yakıcı güneşin altında

Sesleniyorum

Otosan Fabrikasından bir işçi

sun dışarda bekletiliyor. Kartı olmayan z sonra kapıcının gözlerine uzun uzun bakıp, veren için içinde sönmez, nefret, kin ateşi e kaplanıyor her tarafı. Fakat sonra olunluğa gelip, «benim bu içimdeki ateş elletteki birgün karanlık düşleri aydınlatacak» e ışığın doğacağına dair içinde bir ümit doıyor, yine. Fakat az sonra beklemenin yeerli olmayışını düşünüp, savaşmak gerektiini düşünüyor. Mücadeleye girişiyor. Işığa oğru ilerliyor. «elbetteki bu ışık vardır.»

İçeriye giren işçiler, işe dağınık halde, steksiz isteksiz, iş kartlarını saate basıp sounma odasına doğru ilerliyorlar. Soyunmadasında yarıda kalmış, işçilerin geçim duumlarında hayatiyetiyle ilgili fikir tartışıası yine alevleniyor. Ortalık yine karışıor. Bu sefer satılmış, hem de patronun san almış olduğu sarı sendika temsilcileri atıyor orta yere.. Çelik-İş temsilcisi ise; aradaşlar, heyecanlanmayın, en ufak bir kuşuiçerisine girmeyin, bize inanın, güvenin. ekledığiniz günler yakındır. Arkasından tabii ki beraber oldukça». Fakat öteden içeisi dolmuş, savaş mücadelesi verebilecek mitleri ta gırtlağına kadar geliyor ve hiddetli hiddetli, siz hangi mücadeleyle, hangi aptıklarınızla, hangi yapacaklarınızla, hani yüzle senelerdir sömürülen, inim inim inyen, 180 krş işçi, 235 krş çalışan kalifiye ışçiye nutuk sallıyorsun. Yok arkadaş öyle ey. Yok... ben bu oyuna gelemem. Benim in tek çıkar yol kendi bağımsızlığımı, keni hakkımı, kendi mücadelemi kendim vereeğim. Hem de top yekûn işçiler 235 krş.a alışan kalifiye işçiler verecek. Benim karımda dilenmeyin, ben artık para dağıtmıorum nidaları...

Oradan başka birisi, yok canım oplu sözleşme artık suya düştü. Sözleşme undan 24 gün evvel olacaktı. Çünkü işveen (patron) sendikaları satın aldı. Zaten arı sendikaydı ya..! Yine oradan başka biisi neden sözleşme 24 gün evvel olacaktı? öbürü ise, o çok uzun uzun mesele arkadaş er, sen uyutulmuşsun. Uyutulduğun müdetçe böyle sarı sendikalara kendini kendin atarsın.

Öbürü ise hiddetlenir, kızar çünkü gururuna dokunmuştur. Fakat yine de meseenin iç yüzünü öğrenmek ister. Neyse seinle başka bir zaman uzun uzun tartışıp onuşuruz der. Bu arada usta başıları hadin, adin deyip, çoban sürüsünü ahıra doldururasına çalan boruya davet eder. Herkes daıtılır, kapı örtülür. Kimi yünumaraya, kii atölyeye gider. Yüznumaradakiler ise yie münakaşaya devam ederler. Mücadeleyi itiremeyip neyse bunu başka bir zaman koışuruz «yetersiz kelimeyle» atölyelerine girler. Fakat yine huzursuzdur işçi. Herkesin kafasında bir düş, bir keder... Çünkü akşam olacak, aldığı ücret üzerinden hesap yapacak, hesap verecek. Bu arada az sonra düşünür düşünür, kafasını sarı sendikalar işveren kurcalar. Bir yandan gözlerini tavana dikip bir aşağı bir yukarı hesap yapar, bir yandan gönülsüz gönülsüz kaynak, boya, pollisaj, pres, matkap, torna, freze ve tesviyede eyeyi isteksiz isteksiz sallar. Az sonra canı sıkılır yine, yüznumaraya gider. Peşinden sarı sendikacıların temsilcileride, tartışılır aynı konular.

Temsilcilerden biri geliyoruz, geleceğiz, yapıyoruz yapacağız nutukları.. Biri ise işvereni işçinin gözünü boyamak için başlar taşlamaya ve nihayet baklayı ağzından çıkarır Ahmet Binbir 250.000 TL. Ligor Usta 15.000 TL.'sı, Mühendisler 50.000 TL. ustabaşıların aylıklarına 450 şer TL.sı prim ve zam...............der..

İşçilerden biri hemen kendini koyverir. Niye bunu daha evvel söylemediniz? niye aldılar bu pirimi, bu zamı der. Temsilcilerin ağzından cevap çıkmaz. Bu sefer işçi daha da hiddetlenir; öyleyse sizde aldınız bundan hisse...

Neyse arkadaşım onlar öğretmiyor, ben öğreteyim bari, İşçi olduğum halde.

Arkadaşlar, kardeşler, bu primi, bu zammı almalarının sebebi çok basittir. Seni daha fakir, daha çok sömürebilmek için kâr yüzdesinin düşürülmesi ve işçiye bu kâr nisbetinden zam verilmemesidir.

İşte sözüm şu arkadaşlar, kardeşler. Kanunlar, kanunları kullanma yetkisi üç beş kişinin elindedir. Onlar ne derlerse, ne isterlerse o olur. Eğer bunu sen yapsan, başına polis, jandarma dikilir, coplanırsın hatta daha da hakkını ararsan «takip edilir, zindanlara tıkılırsın»

Bu adaletsizce oynanan oyunlardan, Çalışma Bakanlığının da, Başbakanında haberi vardır. Daha önce plânlanmıştı bu meseleler. Sen nereye baş vursan nafile, Ama ne yazıkki üzüldüğüm bir tek nokta var. «bunu biz istiyoruz» biz istediğimiz müddetçe de bize her hakaret yerinde.

Kanunlar, toplumu düzenlemek için kurulmuştur. Sosyal adaleti korumak için kurulmuştur. Bunu her fert kullanma yetkisine sahiptir. Ama senin bunu elinden almışlardır kardeşim. Tek olarak bir meseleyi halletmene müsaade etmezler. Onun için bunu onların ellerinden almak için senin diğer sömürülen, haksızlığa uğratılan kardeşlerinle birleşip örgütlenmen gerek. Bu yolda savaşmak gerek. Yoksa bu böyle olmadığı takdirde bu düzen böyle sürüp gidecek. Sende sürüm sürüm, sürünerek, inim inim inliyerek sömürülmeye devam edileceksin.

Sorarım sizlere, niye fabrikamızda iki sarı sendika vardır da diğer bağımsız savaş mücadelesi verebilecek sendikalar yoktur. Bunu hiç araştırdınız mı? Neden işveren «patron» Çelik-İş'le Otomobil-İş'in fabrikada kurulmasına müsaade etmiştir. Maden-İş'e niye müsaade etmemiştir. Çünkü Maden İş yapacaklarıyla değil, yaptıklarıyla övünür. Çünkü Maden-İş işçilerin örgütlenme özgürlüğünü verebilmiştir. Çünkü Maden-İş haksızlığa karşı basiretsiz kalmayıp, savaş mücadelesi verebilecek nitelikte kuvvetlenlenmiştir. Çünkü Maden-İş'in karşısında işveren (patron) ve hata bu günkü yöneticiler cirit atıp oynuyamıyacaklardır da ondan.

Kaybedilecek vaktimiz yok arkadaşlar. «Bak benim bile zamanımı aldınız»

Uyanalım, uyanık olalım. Öğrenelim, öğretelim, inceliyelim, inceleyin. Tek çıkar yol yine Maden-İş sendikasının gelmesidir.

NOT: Gelecek sayıda, atölyelerde baskı, yemekhanenin durumu, muhasip personel odaları, öğle paydos zamanlarının değerlendirilmesi, istatistiklerimi yazmaya çalışacağım.

DİHT işçilerle elele

Nerede sömürülen emekçi kitleleri yaşıyorsa Devrim için Hareket Tiyatrosu oraya gider. Onlara onları anlatır. Sonra işçiler de katılır oyuna; halay çeker gibi devrimci düşüncenin tiyatrosu birlikte oynanır. Devrimci sendikalar düzenler çoğunluk oyunları. Maden-İş'e bağlı Magirus, Singer, Emayetaş, Türk Demir döküm işçilerine Lastik-İş'in Gıda-İş'in emekçilerine sokakta, kahvede, lokalde oynar durur. Ayrıca her cumartesi, Pazar Türkiye Öğretmenler Sendikası salonunda gösteriler yapar.

Bugüne kadar 26000 kişiye oynamış ve bunun 23000'i işçidir, emekçidir.

Geçenlerde Ankaraya'da gitmiş Maden-İş Ankara temsilciliğinde üstün çelik fabrikasının işçilerine oynamıştır.

Fotoğraf DEVRİM İÇİN HAREKET TİYATROSUNUN MAGİRUS GREVİNDEKİ OYUNUNU GÖSTERİYOR.

Yeni Teşkilatlanan işyerleri

İşyeri Unvanı	Kurulu Bulunduğu yer	üye adedi
Bimak Makina Sanayi	Safraköy	Ful Kadro
Ket Makina Sanayi	Topçular	»
Horoz Çivi Fab.	Topçular	»
Parteks Parça Tekniği	Topçular	»
Nursan	Bahçelievler	»
Ors Çelik Eşya Fab.	Topkapı	»

işçi için kitap

Bu kitaplar Sendika yoluyla %40 indirimli alınabilir.

GÜNÜMÜZÜN İŞÇİ SORUNLARI
Kapitalist sistemde işçilerle ilgili «ücret, kâr, ücret savaşı, toplumsal devrim» gibi konuları işleyen kolay okunur bir kitaptır. Fiatı 5 TL.

SARI İT Reşat ENİS (Roman) Türkiye'de işçi sınıfının yaşamından kesitlerle, işçi sınıfının koruyucusu gerçek sendikaları ve işçi düşmanı olan (Sari İt) sarı sendikaları ilgiyle izlenen güçlü bir roman tekniğiyle anlatmaktadır. Fiatı 10 TL.

GREV Orhan KEMAL'in hikâyeleri.
Türk halkının roman ve hikâye ustası Orhan Kemal bu kitaptaki hikâyelerinde gene işçinin, yoksulun, gerçeğini o güzelim anlatımıyla okutuyor. Fiatı 10 TL.

işverenler tazminata mahküm oldular

Sendikal sebeplerle üyelerimizin iş akitlerini feshden işverenler tazminata mahkûm oldular.

Yanık Kardeşler Kollektif Şirketi iki üyenin «Mustafa Karakaş ve Yusuf Tükel'in» iş akitlerini feshetmişti.

İş akitlerinin fesh sebebi sendikal sebeplerle olduğundan, sendikamız hukuk bürosunun iş verenler hakkında iş davalarına bakmakla görevli 13. Asliye Hukuk Hakimliğinde açtığı dava neticelenmiştir.

İşveren, Üyemiz Mustafa Karakaş'a 9.000 TL. Yusuf Tükel'e de 7636.52 TL. ödemeye mahkûm edilmiştir.

Yine aynı şekilde çukur ova ithalât ve ihracat T. A. Ş. den çıkarılan 6 üyemiz için 22. Asliye Hukuk Hakimliğinde açılan dava da neticelenmiştir.

Türkiye Maden-İş sendikasına girdiklerinden dolayı iş akitlerinin fesh edildiği mahkemede ispat edilen üyelerimizden Dursun Karakaş'a 8959.80 Celal Özvar'a 4740.00 Salim Özdemir'e 5621.52 Mehmet Çobann'a 5919.24 Mehmet Girgin'e 5209.20 İsmail Dikmen'e 9530.52 TL. Ödemeye işveren mahkûm edilmiştir.

İşçi kardeşlerimizin dayanışması bu davaların kazanılmasında başlıca amil olmuştur.

işçinin konuları

işçi örgütleri hep işçiden yanamı olmuştur?

1922 lerde basının bir kısmı (Bu arada **Bugün** gazetesi) işçi hareketlerinde zararlı etkileri bilinen kişilerin resimlerini basarak onlara yeniden itibar kazandırmaya çalışıyor, fakat işçilerin ekonomik mücadelesine hiç önem vermez görünüyordu. Oysa işçiler o ünlerde son derece düşük hayat şartları içinde yaşıyordu. Ücretler 50 kuruştan başlıyor, 100 kuruşa kadar yükseliyor, sayıları az olan usta bazı tranvay işçileri 120 kuruş, ustabaşılar ise 200 kuruş alıyordu. Ortalama ücretler 75 kuruşu buluyordu. İşsizlik, **Mütareke** ile kendini göstermiş ve işçiler ağır sosyal fecialara sürüklenmişti.

İşçi örgütleri bu ekonomik ıstırabı dindirici bir çalışma yapacakken birbirlerine düşmüş ve hele açıkgöz birtakım çıkarcıların işçi örgütlerine musallat olması ,ekonomik mücadeleyi ortadan kaldırmıştı. Zaten, polis, İstanbul'da işçilerin ekonomik ve politik mücadeleyi amaç bilen -hiç olmassa görünüşte öyle olan- sendika, cemiyet ve derneklerle siyasi partilere girmiş olmalarını yadırgıyor ve bunlara karşı bir mücadele açmayı tasarlıyordu. Nihayet, Eylül 1922'de birer bahane ile işçi örgütleri kapatılmaya başlandı ve işçiler koğuşturmaya uğradı.

Emayetaş - Bakırköy

Emayetaş'ta çalışan 800 işçi İşveren ve Metal-İş Sendikasına karşı büyük tepki göstermede ve kendilerine yapılan haksızlığa karşı fikri direnme yapmaktadırlar.

Bir zamanlar işveren ve yağcıları tarafından baskı yapılarak Metal-İş'e kayıt edilen işçiler Şimdi Toplu halde istifa ederek Türkiye Maden-İş sendikasına geçmektedirler.

İşçiler Metal-İş'e karşı nalet okumaktadılar.

İşveren Metal-İş'le yaptığı Toplu Sözleşmeyi bastırıp dağıtmışsada işçiler 500-600 adet Toplu Sözleşmeyi Fabrikada yırtarak yerlere atmışlardır.

Emayetaş işvereni Metal İş'le anlaşıp mağdur ettikleri Emayetaş işçileri işvereni ve Metal İş sendikasını devamlı protesto etmektedirler. Zaten kötü olan yemekler yenmemekte yakaladıkları işveren vekillerinin başlarından aşağı dökülmekte ve işvereni ve Metal işi protesto eden yazıları fabrika duvarlarına yazmaktadırlar.

2 — Emayetaş'daki işçi kardeşlerimiz şimdi ise Türkiye Maden-İş sendikasının işverenle kendi yararlarına bir anlaşma yapılmasını istemekte ve işverenin bu isteğe yanaşmaması halinde haklarını anayasanın çalışanlara tanıdığı yoldan alacaklarını söylemekte ve devamlı olarak hazırlık yapmaktadırlar.

3 — Öte yandan işverenler bu direnmeye karşı bir bildiri yayınlamışlarsada işçilerin büyük tepkisi ile karşılaşmışlarve bildiriler yırtılmıştır.

MADEN—İŞ

Türkiye Maden, Madeni eşya ve Makina sanayi işçileri sendikası adına,

Sahibi:
Kemâl Türkler

Sorumlu Yönetmen
Kemal Sülker

Bu sayıyı çıkaran:
Ali Özgentürk

Yazışma ve yönetim yeri
Cağaloğlu Nuruosmaniye, Ali Baba Türbe sok. No. 18 İSTANBUL
Tel.: 270688 - 275744

Dizgi ve baskı:

TİPO Neş. ve Basımevi
Ankara Cad. No. 60/10
Telf. 27 81 59 İST.

MAGİRUS - BAKIRKÖY

Anayasanın kendilerine tanıdığı hakları alarak insan gibi yaşamayı azmetmiş Magirusun 600 gözü pek işçisi 46 günlük Grevden sonrada rahata kavuşamadı.

İşveren İzzet Ünver'in işletmecilikten anlamaması yanındaki işveren vekillerinin ise «vurgun vuranındır» diye havalarına düşmeleri Magirusta havayı yine ateşledi.

700 kişiyi çalıştıran Magirus Fabrikalarında doğru dürüst ne işletmeci ne personelci ne tam yetkili ve sorumlu bir kişi vardır.

İzzet Ünver burayımaleser bezirgan vari şekilde idare etmektedir.

İşyerinde işten anlamayan bir sürü fedayi ordusu işçilere karşı beslenmektedir.

Bunlardan ötürü işçilerin çalıştıkları ücretler nok san ödenmekte, yemekler bozuk ve kalorisiz verilmekte, kar yağdığı zaman işçilerin tezgahlarının üzeri 1,2 karış kar kaplamaktadır.

AKSAN TİCARETTE KUTLAMA ZAMMI

Kartal yakacık yolu üzerinde kurulu bulunan AKSAN TİCARET PROFİL **Fabrikasının 250 işçisi** Çelik-İş'ten ayrılıp Türkiye Maden-İş sendikasına girmişlerdir. Sarı sendika olan Çelik-İş'in toplu sözleşmenin bitimine sekiz ay varken sendikamız yeni üyelerine birde protokol zammı almıştır.

İşyerinde Mehmet Özcan Aziz Dönmez, Cemal Kalender ve Nail Polat temsilciliğe seçilmişlerdir.

ELEKTROMETAL'de LOKAL TEMSİLCİLERİ BELLİ OLDU

Altıncı Bölge Temsilciliğine bağlı Elektrometal Fabrikasında 22 Mart günü Lokal temsilcileri seçimi yapılmıştır.

Seçim saat 6.30'da başlamış ve bütün üyeler oy kullanmışlardır. Tasnif, akşam geç saatlere kadar sürmüş ve aşağıda adları yazılı üyeler Lokal Temsilciliklerine seçilmişlerdir. Lütfi Aykurt, Turhan Söyler, Yusuf Doyran, Ömer Akdemir, Yüksel Yılmaz, Hıdır Yıldırım, İlyas Kuduzcu, İsmail Balaban, Şevki Şenol, Şerif Karakaş, Metin Kartalkaya, Rıza Düzce, İzzet Nevruz, Halil Karakaya, Mustafa Bodur, Burhan Akdemir, Sait Kol, Hasan Polat, seçilen arkadaşlara görevlerinde Başarılar dileriz.

KOCAELİ'nde DİSK BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ KURULDU

Kocaeli'nde bulunan DİSK üyesi sendikalardan Maden-İş, Lâstik-İş, Kimya-İş, Basın-İş ve Serçip-İş Sendikaları müşterek programlı bir çalışmaya girmişlerdir. Teşkilâtlanma, Eğitim ve Toplu İş Sözleşmesi çalışmalarında kollektif çalışılmakta olup bu çalışmaların daha iyi düzenlenebilmesi için de beş sendika arasında Maden-İş Sendikası VII. Bölge Temsilcisi Sezai ZEREN Kocaeli DİSK Bölge Temsilciliğine seçilmiştir. Ayrıca DİSK Bölge Temsilciliği yardımcılıklarına da Serçip-İş Sendikası Genel Başkanı H. Remzi ÇAKAR ile Kimya-İş Sendikası Merkez görevlisi Fikri SINAR getirilmişlerdir.

Kutsi göreve atanan Sendikacı kardeşlerimizin çalışmalarında başarılar dileriz.

SAY ÇELİK - BAKIR LEVHA

Altıncı Bölge Temsilciliğimiz teşkilatlanma çalışmalarını başarı ile devam ettirmektedir.

Geçtiğimiz hafta içerisinde Şişlide kurulu Say Çelik Fabrikası ile Hasköyde kurulu Bakır Levha Fabrikası işyerinde teşkilatlanmış ve bu iki işyerinde çalışan işçiler MADEN-İŞ bünyesine katılmışlardır.

Bu iki işyerinin toplu sözleşme ilanları verilmiş ve önümüzdeki günlerde sözleşme müzakerelerde başlanacaktır.

ÇELİK ENDÜSTRİSİ

İşyeri işçileri ile geçtiğimiz hafta silâhtarağada bir eğitim toplantısı düzenlemiştir. Çeşitli Sendikalar konuların konuşulduğu toplantıda ayrıca, Susuz Yaz isimli bir de film gösterilmiştir.

VEGA — RABAK

Altıncı Bölge Temsilciliğine bağlı Motor Ticaret Fort servisi işyerinde müzakereler sona ermiş ve taraflar toplu iş sözleşmesini önümüzdeki günlerde imzalıyacaklardır.

Ayrıca Rabak Bakır Fabrikası ve Vega Fabrikası işyerinde müzakereler devam etmektedir.

Altıncı Bölge Temsilciliğine bağlı Türk Philips işyerinde bir iş kazası olmuş ve Abdullah Kahraman isimli üye 2 parmağını prese kaptırmıştır.

İş Kazasının, işveren tarafından gerekli iş emniyetinin alınmadığından meydana geldiği sanılmaktadır.

FECİ BİR KAZA

Rabak Bakır Fabrikası sendikamız üyelerini taşımakta olan servis arabası 25.31969 günü Yıldız tabya semtinde devrilmiştir. Bu kazada: Haşim Erten, Hasan Altıncevahir, İdris Altıncevahir, Haydar Altıncevahir, Muharrem Tuna, ve Hüseyin Ağlamış ağır şekilde yaralanmışlardır. İçerisinde 30 işçinin bulunduğu kazada diğer üyeler hafif şekillerde yaralanmışlardır.

Genel Başkan Vekili Şinasi KAYA ve Bölge Temsilcisi Hüseyin EKİNCİ kaza ile ilgilenmişler bilâhare hastahaneleri dolaşarak hastalarla görüşmüşlerdir.

DİSK, ÇALIŞMA BAKANINI SUÇLADI :

Çalışma Bakanı Turgut Toker Bursa'da yaptığı konuşmada iktidarın Anayasa dışı tutumuna ve teşebbüslerine çatanları suçlamış, köylü ve işçilerle yapmacık ilişkiler kuran türedilerden söz etmiştir.

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Genel Sekreteri Kemal Sülker bugün basına TRT'ye bu konuşmayla ilgili şu demeci vermiştir:

«Sayın Turgut Toker işçilerle yapmacık ilişkiler kuran, bir Çalışma Bakanı olarak Anayasa gereklerinin de, Türkiye İşçi hareketlerinin de, Uluslararası gerçeklerin de bilgisi dışı alanlar olmasının sıkıntısı içindedir. Bu nedenle Anayasa düzenini baltalayacak tasarıdan yanadır. Ve TRTiyi kuşa benzetecek tasarının tenkitçilerine karşıdır.

Bakan Türkiye'de Anayasa'dan yana 100.000 işçinin desteklediği DİSK'in varlığını görmemezlikten gelmekte, Türk-İş ile içli dışlı olmanın mahmurluğu içinde iktidardan yana oyları arttırmak için her tasarıda Türk-İş'e temsil hakkı vermekte, yeni bir tasarı ile de DİSK'i tasfiyeyi amaç bilmektedir. Oysa bu ham hayali asla gerçekleştiremiyecek.tir.

Kanunlara uygun kurulan her örgüte eşit muamele yapmak ve hayat hakkı tanımak her tarafsız Bakanın görevi olduğu halde Toker yalnız kendisinden yana olanları var saymakta, muhalefete hayat hakkı tanımamaya kalkışmaktadır.

Çalışma Bakanı Toker partizan anlayışa saplanışın acı meyvalarını mutlaka tadacaktır. Ne Anayasa düzeninin koruma adı altındaki kapitalizmin diktasını, ne de TRT tasarısı ile Ulusa karşı olmayı, ne 274 ve 275 sayılı Kanunları değiştirerek çalışma hayatını Türk-İş aracılığı ile baskı ve denet altına almayı kanunlaştırabilecektir.

dünya işçilerinden haberler

ULUSLARARASI SENDİKA ALANINDA GELİŞMELER :

İCFTU'nun nazik Yönetim Kurulu toplantısı Brüksel'de 20-22 Kasım'da toplandı. 16 Kasım tarihinde bildirdiğimiz gibi AFL-CIO bu toplantıya mazeret bildirerek katılmadı.

Önceden plânladığının aksine toplantıya katılmıyan AFL-CIO, ICFTU Y. Kuruluna bir mektup gönderdi ve şu soruya kesin cevap istediğini bildirdi: Bir millî merkezden nayrılan «düşman» ve «ikinci» bir sendika -UAW ile AFL-CIO hallinde olduğu gibi- ICFTU'ya bağımsız olarak katılabilir mi? AFL-CIO UAW'nun müracaatinin şartsız ve kesin olarak red dini istiyordu. Bu sorunun cevabı görüşülürken, AFL-CIO böyle bir toplantıya katılmasının doğru olmayacağını bildirdi. Mevcudiyetleri bir çeşit baskı olabilirdi.

Gerçekten, UAW Başkanı Reuther UAW'nun üyelik müracaatının Kasım ayı gündeminden çıkarılmasını ICFTU Genel Sekreterinden rica etmişti. Bu meselenin daha sonraki bir toplantıda, tercihan İlkbahar'ın sonunda, ya da 1969 Temmuz ayında Brüksel'de toplanacak ICFTU Kongresine getirilmesini kararlaştırmıştı Reuther.

Biraz müzakereden sonra ICFTU Y. K. UAW Müracaatı hakkında şu kararı verdi:

1) Tüzüğe göre üye millî merkezlerin görüşlerini alması ve

2) ICFTU sendikalarının iç işlerine karışmamalı ve bir ülkedeki sendika hareketinin zayıflamasına sebep olmaması gerekirse de, Amerika'daki hali hazır sendika hareketinin durumu hür dünya sendika hareketinin üzerinde kötü etki yapabilir. Bu sebepten Y. K.'nun UAW'in müracaatı ile ilgili olarak daha başka hiç bir harekette bulunmaması karar laştırılmıştır.

«Sekreterya, Y. K. üyelerine başvurarak sorunun uluslararası veçheleri bakımdan yardım istemeye yetkili ve Y. K.'na gelişmeler hakında bilgi vermeye görevlidir.»

AFL-CIO'nun bu karara tepkisi açıkca kızgınlık olmuştur. İsteğine direkt cevap verileceğine, bu şekilde hareketi AFL-CIO bir bakımdan ICFTU'nun Reuther'in tehir isteğinin kabulü gibi görmüştür.

Y. K. kararı, UAW'nun üyelik müracaatının kesin bir şekilde reddedilmesi anlamına gelmemektedir. Şüphesiz ICFTU tüzüğüne göre herhangi ICFTU tem silcisi bu konuyu kongrede daima ortaya atabilir. ICFTU kararı bu durumu önlememektedir.

Brüksel'deki toplantılar da, ICFTU Y. K. aidatın %50 artmasını tavsiye etme kararı aldı. AFL-CIO halen yılda 3 miyon 600 bin lira ödemektedir. Artış olursa bu 5 milyon lira olacak demektir. Hele son seçimlerde siyasal alanda yaptığı giderleri de buna sebep olarak gösterebilir. Ne tuhaf, aynı şekilde UAW da AFL-CIO olan aidatını ödemeyi reddetmiştir. Ve bu yüzden UAW ihraç edilmişti. Fakat henüz şu anda AFL-CIO aidat ödemeyeceğine dair resmi bir beyanda bulunmamıştır.

IMF Dünya Oto Konseyi Haberleri:

FRANSA

İşyerlerindeki Delege sayısı üzerine Sendikalar ile İşveren anlaşamıyorlar

İşyerlerindeki sendika temsilcisi sayısı ile ilgili kanun maddesinin yorumu Citroen'de ihtilâf yaratmıştır. Yeni kanun, şikâyetlerin halli ve diğer sendika meselelerinin halli için ücretli temsilci seçilmesinde sendikalara da temsil hakkı vermektedir. İhtilâfın nedeni temsilcilerin miktarı üzerindedir. İşveren Citroen faaliyetlerini bir bütün olarak kabul etmekte ve paris bölgesi için sayının 4 olmasını istemektedir. Sendikalar ise bu bölgedeki 8 Citroen fabrikasındaki işçi sayısının hesaba katılmasını istemektedirler. İşveren karar verilmesi için mahkemeye başvurmuştur.

ZULÜM

İLHAMİ SOYSAL

— Kurtarın bizleri bu zulümden...
— Gâvurmuyuk biz, Yunan gâvuru mu?
— Moskof gavuruna bile yapılmaz bu bize yapılan..

— Na'palım? Acımızdan ölelim, sürelim gidelim mi? Nereye?..

Şakır şakır bir yağmur yağıyordu bu sözlerin söylendiği yerde. Duvarları isten kararmış, kerpiçten izbe bir köy odasının sundurması altına sığınmış, çevremizi seyrediyorduk.

Sağdan, soldan, evlerden insanlar çıkıyordu, başlar yeldirmeli kadınlar, ürkek, şaşkın bakışlı erkekler. Herkes sundurmaya doğru koşuşuyordu. Bir anda sundurmanın önündeki düzlük, sundurmanın altı, iğne atılsa yere düşmez hale geldi. Sadece gözyaşları sümüklerine karışmış yalınayak, başı kabak çocuklar değil, yaşlı nineler, ak saçlı ve sakallı dedeler, kara yağız delikanlılar, kadınlar, gelinler, kızlar da ağaşıyordu. Gelen ağlıyor, gören ağlıyordu.

Kuşbakışı

Az öteden, ayaklarımızın dibinde başlayan yeşile çalınmış tarlaların yanından usul usul Küçük Menderes Nehri akıyordu. Kirli, çamurlu bir rengi vardı. Çevre, ıpıslak ve yemyeşildi. Taaa ötelerde bir yerde bir sıra kavak ağacının gerisinde gösterişli bir çiftlik evi ve ağıllar vardı. Biz, ufacık bir tepeciğin sırtından, ova içinde bir adaya benzeyen köy evlerinin ortasındaydık. Bulunduğumuz yerden köyün içerisine doğru çamurlu yollar uzanıyordu. Sağda solda uyuz köpekler ıslanmış duvar dibi arıyordu.

Anasının kucağında, üç yaşındaki Sultan Taş'in kıvır kıvır siyah saçları vardı. Ağlamaktan, göz yaşları ve sümüğü birbirine karışmış, ağzına doğru akmıştı. Kirliliğine rağmen sevimliydi. Gözlerinden biri kara bir buğulu üzüm gibi parlıyordu, ötekinin çevresi morarmış, göz yarı kapanmıştı. Belli ki bu gözün üstüne sert birşeyle vurulmuştu.

Dövülenler - Sövülenler

Üç yaşındaki Sultan Taş, avaz avaz ağlıyordu. Anasının boynuna sımsıkı sarılmıştı, çevreye dehşet dolu gözlerle bakıyordu. Yeni gelin giyimli hanım göbekli, belli ki hamileydi. İkide bir dişlerini sıkarak şişkin karnını oğuşturuyor, utancından kızarıyordu. Fadime Ersöz esmer, kara kuru, kırkbeşinde olmasına rağmen yetmişinde gösteren cefakeş bir köy kadınıydı. Onun bu suratında kocaman bir morartı vardı. Cenet Yılmaz, güçlü kuvvetli bir köy kadını, ikide bir, bir gün önce saçları yolunmuş kafasını tutuyordu.

Burası İzmir İlinin Torbalı İlçesinin Göllüce köyü idi. Aşağıda, köyün üstüne kurulduğu tepe ile Küçük Menderes Nehri arasındaki tarlalara sınır olan çamurlu şoseye, zeytuni yeşil jandarma pikapları ard arda dizilmişti. Sekiz pikap, bir cip her pikap ta bir bir manga jandarma eri vardı. Erler yağmurdan ıslanmamak için pikapların içine sinmişlerdi. Sadece devriyeler ortada dolaşıyorlardı.

Gidip gelen traktörler

Tarlalarla köy arasındaki yolda jandarmalar, jandarmaların gerisindeki, yeşile çalmış tarlalarda da bir gidip bir gelen dur demek bilmeyen üç traktör. Traktürler yeşile çalmış toprak örtüsü üstünde çamurdan çizikler çiziyordu.

Göllüce köylüleri anlatıyorlardı:

— Sabaha kadar uyuyamadık. Hep silâhlar atıldı. Ne edeceğimizi bilemedik. Gâvurmuyuz biz? Bu sabah da bu jandarmalar geldi. Köyden dışarı gidemiyoruz. Ne yapacağımızı bilmiyoruz?

Ovadaki tarlada traktörler uzun bir hat boyu bir gidiyor bir geliyor, yeşil, yerini ıslak toprak rengine bırakıyordu. Köylüler çoluk çocuk, kadın erkek, yaşlı genç ağlaşıyorlardı:

— Na'pcağız? Net'cez? Ölek mi?..
— Zulüm bu zulüm.. Bize yapılan Yunan gavuruna yapılmaz...

Hikâye Nedir?

Göllüce binlerce Anadolu köyünden biri. Köylünün kendisine ait bir karış toprağı yok. Köy, «Hanımağa» denen Adnan Menderes'in akrabalarından dul bir hanıma ait geniş toprakların üstündeki tepeye kurulmuş. Köylüler iddia ederler ki, Hanımağa, kendi tapulu arazinin üstünde, hazine arazisini de sürer, işler. Oysa, bu hazine arazisini köyün topraksızları işlemek isterler. Ama kanun, ama tapular, ama düzen, Hanımağadan yana... Mahkemeler mahkemeleri kovalar, bitmek bilmez bir türlü...

Pamuk ekilecek tarlaları sürmek zamanı gelmiş, Hanımağa tarlalarını dışardan birine icara vermiş. İcarcı traktörler getirmiş toprağı kendileri sürmezlerse yapacakları başka hiç bir işleri yok, açlıklarından ölürler. Çoluk çocuk perişan olurlar. İcarcıya tarlaları sürdürmek istemezler. Jandarma gelir, köy kadınları karşı çıkar. Çıkınca da dövülür. Köye kapatılırlar ki, sanırsınız mahpusanededirler. Gitseler, nereye gidecekler? Ölüme mi?

Uçan kuştan medet

Köye politikacılar gelir. Köylü uçan kuştan medet umar. Tarlalar bir kere icarcı tarafından, sürüldü de ekildi mi, tarlaya tecavüz daha ağır suç olacak. Köylü desen acından ölecek.. Sözün kısası odur ki, iş bir çıkmazda Göllüce'de, Atalan'da...

(Akşam'dan)